

ปัญหาการสอนทักษะพูดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เรือโทหญิง ปรียา ทิรัญประคิษฐ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
001697
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกศึกษามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

๕16529844

๘

PROBLEMS OF THAI SPEECH INSTRUCTION IN THE LOWER
SECONDARY EDUCATION LEVEL

LT.JG.Preeya Hiranpradith

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

(Handwritten signature)

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)
คณบดี

คณะกรรมการตรวจบัณฑิตวิทยาลัย

(Handwritten signature).....ประธานกรรมการ
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ)

(Handwritten signature).....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล)

(Handwritten signature).....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพ็ชรชอบ)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง บัญชีการสอนทักษะพูดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โดย : เรือโทหญิง ปรียา หิรัญประคิษฐ์
แผนกวิชา มัธยมศึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการสอนทักษะพูดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อ

เรือโทหญิง ปรียา หิรัญประติษฐ์ แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2519

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการสอนทักษะพูดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่อง เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการใช้หลักสูตร ประมวลการสอน และเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการใช้ภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ตลอดจนศึกษาในด้านความพอเพียง เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์กิจกรรมที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน การวัดผลทักษะพูด และเพื่อเผยแพร่ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนพูดไปยังครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามรวม 3 ประเภทไปยังหัวหน้าสายภาษาไทย 12 คน ครูภาษาไทย 30 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 420 คน ในโรงเรียน 12 แห่ง ที่ได้สุ่มตัวอย่างไว้ ข้อมูลจากหัวหน้าสาย ครู และนักเรียนที่ได้รับ นำมาวิเคราะห์เป็นร้อยละ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบแล้วนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย หัวหน้าสาย ครูสอนภาษาไทย และนักเรียนต่างมีความเห็นว่า วิชาทักษะพูดเป็นวิชาที่มีความสำคัญมาก มีประโยชน์ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในการพูด เป็นการฝึกฝนการพูดการใช้ภาษาให้ดีขึ้น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในด้านปัญหาการเรียนการสอนทักษะพูด หัวหน้าสาย ครูและนักเรียนต่างเห็นว่า ความมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ใน

หลักสูตรมีความชัดเจนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเนื้อหาที่ใช้เรียนตามหลักสูตรของแต่ละหลักสูตรซ้ำหรือคล้ายคลึงกัน ครูใช้วิธีสอนโดยการสาธิตและให้นักเรียนออกมาฝึกปฏิบัติเป็นบางคน ทำให้ไม่สามารถฝึกนักเรียนได้ทั่วถึงทุกคนและเนื่องจากจำนวนนักเรียนในชั้นมีมากเกินไป ครูสามารถฝึกนักเรียนได้ประมาณเจ็ดคนละครั้งเท่านั้น ครูใช้อุปกรณ์มาประกอบการสอนน้อยมาก และมีการวัดผล การพูดของนักเรียนน้อยครั้งและไม่ได้วัดผลทันที ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวครูที่สำคัญคือครูไม่ได้รับการฝึกฝนเพื่อมาเป็นครูสอนทักษะพูดโดยเฉพาะ และบางคนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการสอนทักษะพูด

ขอเสนอแนะ

กระทรวงศึกษา ควรจัดการอบรมหรือให้คำแนะนำแก่ครูสอนภาษาไทยในเรื่องการสอนทักษะพูด โดยสนับสนุนให้ครูหรือศึกษานิเทศก์ผลิตเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการสอนทักษะพูด สนับสนุน दानอุปกรณ์ และควรจัดการสอนทักษะพูดให้เป็นวิชาหนึ่งที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยเฉพาะ หัวหน้าสายและครูภาษาไทยควร เห็นคุณค่าของการสอนทักษะพูด โดยการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม หาวิธีสอนใหม่ ๆ จัดกิจกรรมและนำอุปกรณ์มาใช้ในการสอนทักษะพูด เพื่อให้นักเรียนสนใจและไม่ เบื่อหน่าย เนื้อหาในการสอนควรจัดตามลำดับขั้นตอน และพยายามหาเวลาให้นักเรียนมีโอกาส ฝึกทักษะพูดให้มากที่สุด นักเรียนควร เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเรียนทักษะพูด พยายามทำ กิจกรรมต่าง ๆ ที่รู้กำหนดและพยายามฝึกฝนแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อให้การเรียนการสอน ทักษะพูดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Problems of Thai Speech Instruction in the
Lower Secondary Education Level

Name LT.JG. Preeya Hiranpradith
Department of Secondary Education

Academic Year 1976

ABSTRACT

The aim of this research :

The aim of this research is threefold : first to study the prevailing conditions of teaching the speaking skill in Thai in the lower secondary grades as regards problems and obstacles of the utilization of curricula and syllabi; second, to consider whether the teaching materials, activities, and evaluation of this speaking skill are fully and effectively used; and lastly to give suggestions to the teachers in these grades so that, if these suggestions are accepted and followed, their teaching may be improved.

Procedures:

Three kinds of questionnaires were sent to twelve heads of Thai departments, thirty teachers of the Thai language

and 420 students of the lower secondary school grades in twelve schools. The data collected were then analysed in percentage, mean and standard deviation, especially the rating scale questionnaire, then tabulated and explained.

Summary of this research :

It was discovered that the heads of the Thai departments, the teachers and the students all agree that the speaking skill in Thai was of prime importance : this skill can help correct defects in pronunciation, it can help improve the use of the Thai language and it can be used in everyday life. As far as the problems of teaching and learning this skill are concerned, the heads of the Thai departments, the teachers and the students agreed that the aims and content of this skill in the curriculum were only moderately clear; the content tends to repeat itself with the content in one grade similar to that in another. The teachers were inclined to teach by means of demonstration with some students coming in front of the class to practice. This procedure does not allow all of the students to practice because of the great number of the students and the limited time. Teaching materials were seldom used. After the students' speech performance, teachers seldom made evaluations and didn't give suggestions immediately. The problem concerned with the teachers who

teach the speaking skill is that they were not especially trained for teaching such a skill and some of them didn't even know how to teach this speaking skill

Suggestions

The Ministry of Education should provide in-service training or instruction in teaching the speaking skill for teachers of the Thai Language. The Ministry should also encourage teachers or supervisors to produce pamphlets on the teaching of this skill. It should provide materials for this subject free of charge and should make the speaking skill a compulsory subject in the lower secondary school grades. The heads of the Thai departments and the teachers of the Thai language should realize the importance of teaching this skill by acquiring knowledge, new methods of teaching, activities and materials so that their students would not find this subject boring. Its content should be arranged in logical steps. The teachers should try to find more opportunities for the students to practice. The students themselves should realize the value and usefulness of this skill, and ought to participate in the activities set up by the teachers. By trying to improve what they are lacking, the students can help the teachers make the teaching and learning of this skill as effective as possible.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจากศาสตราจารย์อ่ำไพ
สุจริตกุล อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณณโชติ หัวหน้าแผนก
วิชามัธยมศึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพียรชอบ และศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ
ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
อาจารย์ทั้ง 4 ท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ใหญ่ หัวหน้าสาย
คณาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
รามคำแหง โรงเรียนมัธยมหอวัง โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริยาราม
โรงเรียนวัดสระเกศ โรงเรียนปทุมคงคา โรงเรียนวัดสุทธิวราราม โรงเรียนสมถวิลราชดำริ
โรงเรียนสายน้ำผึ้ง โรงเรียนเบญจมราชาลัย และโรงเรียนศรีอยุธยา แต่ละโรงเรียนที่กล่าว
มาได้อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดีที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์บุญเยี่ยม หุ่นสะติ และอาจารย์บุญชัย ภิญโญอนันตพงษ์
ที่กรุณาให้คำแนะนำทางด้านสถิติ ขอขอบคุณอาจารย์พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ อาจารย์สุปราณี
พฤติกวณ และอาจารย์จวี วาทิกทินกร ที่ได้ช่วยเหลือให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้มาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านที่กล่าวนามไว้ข้างต้นอีกครั้งหนึ่ง.

ปรีญา หิรัญประคิษฐ์

สารบัญ

๕

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙

บท

1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	6
	คำจำกัดความของการวิจัย	7
	ความจำกัดของการวิจัย	7
2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	14
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	18
5	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	67
	บรรณานุกรม	78
	ภาคผนวก	81
	ประวัติการศึกษา	107

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	ข้อคิดเห็นของหัวหน้าสายภาษาไทยที่มีต่อสภาพทั่ว ๆ ไปของการเรียนการสอน ทักษะพูด..... 21
2	ข้อคิดเห็นของหัวหน้าสายภาษาไทยที่มีต่อลักษณะ เนื้อหาที่ครู ใช้สอนทักษะพูดภาษา ไทย..... 22
3	ข้อคิดเห็นของหัวหน้าสายที่มีต่อกิจกรรม อุปกรณ์และ เวลาที่ใช้ในการ เรียนการ สอนทักษะพูด..... 23
4	ปัญหาการสอนทักษะพูดในส่วนที่เกี่ยวกับครูสอนตามความเห็นของหัวหน้าสาย..... 24
5	ปัญหาการสอนทักษะพูดในส่วนที่เกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาตามหลักสูตรประมวลการ สอนตามความเห็นของหัวหน้าสาย..... 25
6	ปัญหาในการสอนทักษะพูดเกี่ยวกับวิธีสอน การจัดกิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ ตาม ความเห็นของหัวหน้าสาย..... 26
7	ปัญหาการสอนทักษะพูดเกี่ยวกับกสร วัสดุตามความเห็นของหัวหน้าสาย..... 27
8	ปัญหาการสอนทักษะพูดเกี่ยวกับนักเรียนตามความเห็นของหัวหน้าสาย..... 28
9	สาเหตุที่ครูสอนวิชาทักษะพูด..... 29
10	แหล่งความรู้ เพิ่มเติมของครูที่ใช้ในการ สอนทักษะพูด..... 30
11	หน้าที่พิเศษของครูที่จะต้องปฏิบัตินอก เหนือไปจากการสอน..... 31
12	ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการเรียนทักษะพูด..... 32
13	ลักษณะ เนื้อหาของการสอนพูด..... 33
14	วิธีการที่ครู ใช้ในการ สอนทักษะพูด..... 34
15	จำนวนครั้งที่ครูฝึกทักษะพูด..... 35
16	กิจกรรมเสริมหลักสูตรประกอบการ สอนทักษะพูดที่ครูจัด..... 36
17	ข้อคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อสภาพทั่ว ๆ ไปของการ เรียนการสอนทักษะพูด..... 37

18	ลักษณะ เนื้อหาที่ครู เน้นในการ สอนทักษะพูด.	38
19	กิจกรรมอุปกรณและ เวลาที่ใช้ในการ สอนทักษะพูดของครู.	39
20	ปัญหาในการ สอนทักษะพูดในส่วนที่ เกี่ยวกับตัวครูสอน.	40
21	ปัญหาในการ สอนทักษะพูดในส่วนที่ เกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาตามหลักสูตรประมวลการ สอน ตามความเห็นของครู.	41
22	ปัญหาการ สอนทักษะพูดในส่วนที่ เกี่ยวกับวิธีสอนการจัดกิจกรรมและอุปกรณ์การ สอน ตามความเห็นของครู.	42
23	ปัญหาการ สอนทักษะพูดของครูในส่วนที่ เกี่ยวกับการ วัสดุ ตามความเห็นของครู	43
24	ปัญหาการ สอนทักษะพูดของครูในส่วนที่ เกี่ยวกับตัวนัก เรียน ตามความเห็นของครู	44
25	ความคิดเห็นของนัก เรียนต่อประโยชน์ที่จะ ได้รับในการ เรียนการสอนทักษะพูด.	45
26	ความคิดเห็นของนัก เรียนที่มีต่อลักษณะ เนื้อหาที่ครู สอนทักษะพูด.	46
27	วิธีการที่ครู ใช้ในการ สอนทักษะพูด ตามความเห็นของนัก เรียน.	47
28	จำนวนครั้งที่ครูฝึกทักษะพูดให้นัก เรียน.	48
29	กิจกรรมเสริมหลักสูตรการสอนพูดที่ครู เคยจัดตามความเห็นของนัก เรียน.	49
30	ข้อคิดเห็นของนัก เรียนที่มีต่อสภาพทั่ว ๆ ไปของการ เรียนการสอนทักษะพูด . .	50
31	ลักษณะ เนื้อหาที่ครู เน้นในการ สอนทักษะพูดภาษาไทยตามความเห็นของนัก เรียน	51
32	กิจกรรมอุปกรณและ เวลาที่ใช้ในการ สอนทักษะพูด ตามความเห็นของนัก เรียน.	52
33	ปัญหาของทักษะพูดในส่วนที่ เกี่ยวกับครู สอนตามความเห็นของนัก เรียน	53
34	ปัญหาการ เรียนทักษะพูดในส่วนที่ เกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาตามความเห็นของนัก เรียน	54
35	ปัญหาการ เรียนทักษะพูดในส่วนที่ เกี่ยวกับวิธีสอน การจัดกิจกรรมและอุปกรณ์การ สอน ตามความเห็นของนัก เรียน	55
36	ปัญหาการ เรียนทักษะพูดในส่วนที่ เกี่ยวกับวิธีวัสดุตามความเห็นของนัก เรียน	56
37	ปัญหาการ เรียนทักษะพูดในส่วนที่ เกี่ยวกับตัวนัก เรียน.	57